

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 23-11-2020
Αριθμ. Πρωτ.:1140/270805

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Καταβολή αποζημιώσεων στις πληγείσες από τον μεσογειακό κυκλώνα “Ιανός” περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 10121/28-9-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Θ. Παφίλης, Γ. Μαρίνος** και **Δ. Μανωλάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις καλυπτόμενες από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. ζημιές που προξενήθηκαν κυρίως από τις βροχοπτώσεις-πλημμύρες που σημειώθηκαν στις 18 Σεπτεμβρίου του 2020 κυρίως σε βαμβάκια, καλαμπόκια, κηπευτικά, μηδική, δενδρώδεις καλλιέργειες, ζαχαρότευτλα κ.λπ. στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Φθιώτιδας, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν 116 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 2.921 δηλώσεις ζημιάς, ενώ η γεωργική έκταση που δηλώθηκε ανέρχεται περίπου στα 36.000 στρέμματα. Το έργο των εκτιμήσεων έχει ξεκινήσει σύμφωνα με τα οριζόμενα του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Όσον αφορά στις καλυπτόμενες από τον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου του ΕΛ.Γ.Α. ζημιές που προξενήθηκαν σε ζωικό κεφάλαιο (πνιγμός), σημειώνεται ότι υποβλήθηκαν 55 αναγγελίες που αφορούσαν 450 αιγοπρόβατα, 400 βοοειδή και 2.500 μελισσομήνη. Για τις ζημιές-απώλειες του ζωικού κεφαλαίου ολοκληρώθηκαν οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις. Σε όσες περιπτώσεις οι πλημμύρες παρέσυραν τα νεκρά ζώα από την περιοχή που σταβλίζονταν ή τα μελισσομήνη, επισημαίνεται ότι βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης οι συνολικές εκτιμήσεις από τριμελή επιτροπή.

Πληροφοριακά, σημειώνεται ότι στον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου του ΕΛ.Γ.Α. [αριθμ. 157501/27-7-2011 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση Κανονισμού Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)-Ν.Π.Ι.Δ.» (Β' 1669/27-7-2011)] αναφέρεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις και όπου το μέγεθος των ζημιών ή οι ειδικές συνθήκες το επιβάλλουν, η εκτίμηση της ζημιάς μπορεί να γίνει από περισσότερους του ενός εκτιμητές. Προκειμένου για ζημιές από πλημμύρα, χιόνι, σεισμό, κατολίσθηση, καθίζηση και πυρκαγιά από ανωτέρα βία, εάν διαπιστωθεί ότι είναι αδύνατη η διενέργεια εκτίμησης, η πραγματογνωμοσύνη (εκτίμηση) διενεργείται από τρεις (3) πραγματογνώμονες (εκτιμητές) που ορίζονται από τον ΕΛ.Γ.Α. Το πόρισμα

που θα διατυπωθεί, δεσμεύει τον ΕΛ.Γ.Α. και τους ασφαλισμένους και δεν επιτρέπεται υποβολή αίτησης επανεκτίμησης.

Μετά την ολοκλήρωση της εκτιμητικής διαδικασίας της φυτικής παραγωγής και του ζωικού κεφαλαίου, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και κτηνοτρόφους.

Επισημαίνεται ότι επιδίωξη του ΕΛ.Γ.Α. είναι η αξιοπιστία των εκτιμήσεων, σε συνδυασμό με την ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό.

Όσον αφορά στις καλυπτόμενες από τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, ζημιές που προκλήθηκαν στις ανωτέρω περιοχές από το προαναφερόμενο αίτιο, σημειώνεται ότι εντοπίζονται κυρίως σε αποθηκευμένα προϊόντα (σανοί, κριθάρι, σιτάρι, ζωοτροφές κ.λπ.), σε αρδευτικά συστήματα (λάστιχα κ.λπ.), σε πάγιο κεφάλαιο (κυρίως σε γεωργικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμούς), καθώς και σε φυτικό κεφάλαιο (δενδρώδεις καλλιέργειες). Οι καταγραφές των εν λόγω ζημιών έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί. Συνολικά, υποβλήθηκαν 441 αρχικές αιτήσεις ζημιάς εκ μέρους των παραγωγών. Στη συνέχεια, οι ζημιές του παγίου και του φυτικού κεφαλαίου, καθώς και των αποθηκευμένων προϊόντων, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών στη γεωργία και δασοκομία, θα ενταχθούν στο ετήσιο πρόγραμμα ΚΟΕ 2020. Θα δοθεί άμεση προτεραιότητα για την έγκριση του προγράμματος από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και από το Υπουργείο Οικονομικών και θα ακολουθήσει η καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους παραγωγούς.

Επίσης, δόθηκε ειδική μέριμνα και στις ζημιές, όπως μηχανολογικός εξοπλισμός, έγγειο κεφάλαιο κ.λπ., οι οποίες, ως γνωστόν, δεν καλύπτονται από τον ΕΛ.Γ.Α. και δεν δύναται να ενταχθούν ούτε και στα Προγράμματα ΚΟΕ. Για τις συγκεκριμένες ζημιές, κατόπιν συνεννόησης του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. και της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ, κινούνται οι διαδικασίες με την ΕΕ (απαλλακτικός Κανονισμός) για την ένταξή τους στον μηχανισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, έτσι ώστε να ενισχυθούν μέσω του κρατικού προϋπολογισμού οι αγρότες μας και γι' αυτές τις ζημιές.

Περαιτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, τηρώντας στο ακέραιο τη δέσμευσή του για επίσπευση των διαδικασιών που αφορούν στην άμεση ανακούφιση των πληγέντων αγροτών του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», κατέθεσε τροπολογία με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα άμεσης προτεραιότητας του ΕΛ.Γ.Α., η οποία και ψηφίστηκε.

Με τη συγκεκριμένη ψηφισθείσα τροπολογία (Άρθρα 42-44 του Ν. 4737/2020, ΦΕΚ 204/Α), μεταξύ των άλλων:

α) Δίδεται ειδική μέριμνα και ορίζεται κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο στο 100% της ασφαλιζόμενης αξίας.

β) Χορηγείται προκαταβολή έναντι αποζημίωσης για τις ζημιές από τον Ιανό άμεσα.

γ) Δίδεται μέριμνα για την υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του ΕΛ.Γ.Α. που αφορά στις ζημιές του Ιανού και αύξηση ωρών της υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και των επιτροπών αυτών και της καταβολής αποζημίωσης.

δ) Δίδεται μέριμνα για καταβολή πρόσθετης αποζημίωσης στους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α.

ε) Απαλλάσσονται οι πληγέντες παραγωγοί από τα τέλη εκτίμησης.

στ) Παρέχεται η δυνατότητα επιχορήγησης του ΕΛ.Γ.Α. αναδρομικά για τα έτη 2018 και 2019, σύμφωνα με τον ν.3877/2010 που διέπει το αγροασφαλιστικό σύστημα της χώρας και αφορούν στις λειτουργικές ανάγκες του Οργανισμού, έτσι ώστε από τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. που προέρχονται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών, το 100%

αυτών να καταβληθεί στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και κτηνοτρόφους που επλήγησαν από τις θεομηνίες και τα καιρικά φαινόμενα κ.λπ.

Εν συνεχεία, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τηρώντας στο ακέραιο τη δέσμευσή του για άμεση πληρωμή μίας «γενναίας» προκαταβολής, μέχρι την οριστική εκτίμηση της συνολικής ζημίας που έχει προκληθεί στις πληγείσες περιοχές, ενέκρινε την πίστωση ποσού ύψους 26 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο θα κατευθυνθεί σε 6.743 αγρότες και 169 κτηνοτρόφους. Το ποσό προκαταβολής, συνολικού ύψους 24,5 εκατομμυρίων ευρώ, αφορά στην αποζημίωση του πληγέντος φυτικού κεφαλαίου, ενώ για την αποζημίωση του ζωικού κεφαλαίου κατεβλήθησαν συνολικά 1.400.000 ευρώ. Η πίστωση των παραπάνω ποσών στους λογαριασμούς των δικαιούχων πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 30 Οκτωβρίου του 2020.

Επισημαίνεται ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) καταβάλλει προκαταβολές αποζημιώσεων και μάλιστα σε χρονικό διάστημα 18 ημερών από την ημερομηνία λήξης υποβολής δηλώσεων ζημίας, οι οποίες μάλιστα, επίσης για πρώτη φορά, έχουν υπολογιστεί στο 100% της αξίας του ασφαλιζόμενου φυτικού και ζωικού κεφαλαίου. Η διαδικασία εξόφλησης των πληγέντων αγροτών αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές του μηνός Φεβρουαρίου του έτους 2021, συμπεριλαμβανομένης και της Φθιότιδας.

Ουσιαστικά, σε διάστημα τεσσάρων μηνών από την έλευση του Ιανού και τις ζημιές που προξενήθηκαν στις καλλιέργειες, ο ΕΛ.Γ.Α. με τη βοήθεια του Κράτους θα έχει ολοκληρώσει όλες τις διαδικασίες και θα έχει αποζημιώσει όλους τους πληγέντες παραγωγούς, γεγονός το οποίο δεν έχει ξανασυμβεί ποτέ κατά το παρελθόν.

Όσον αφορά στις ζημιές που προκαλούνται από πλημμύρες ή άλλη αιτία που συνιστά ανωτέρα βία σε υποδομές εγχειοβελτιωτικών έργων δικαιοδοσίας Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.), σημειώνεται ότι δύναται να εξεταστεί η συμμετοχή του δημοσίου στις δαπάνες αποκατάστασης των ζημιών αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 414/1976 (Α'212), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η δυνατότητα συμμετοχής του δημοσίου εξετάζεται κατ' αρχήν από την Περιφέρεια, με διάθεση των αναγκών πιστώσεων από τον οικείο Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων. Ειδικότερα, για τις ζημιές που έχουν προκληθεί στις υποδομές από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός», οι πληγείσες Περιφέρειες μπορούν να εξετάσουν και τη δυνατότητα άντλησης κονδυλίων από χρηματοδοτικά εργαλεία για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, όπως είναι το Ταμείο Αλληλεγγύης Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περιπτώσεις αδυναμίας της Περιφέρειας, διερευνάται η σχετική δυνατότητα χρηματοδότησης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων), βάσει του ν. 414/1976 (Α'212), κατόπιν αιτήματος από τους εποπτευόμενους φορείς των Ο.Ε.Β., το οποίο υποβάλλεται σύμφωνα με την υπ' αριθ. 518/70350/04.04.2019 (ΑΔΑ: ΨΝΜΛ4653ΠΓ-ΔΓΠ) εγκύκλιο. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι ο διαθέσιμος κατ' έτος προϋπολογισμός για τον σκοπό αυτόν είναι μικρός και καλύπτει συνήθως μικρό ποσοστό των δαπανών και για το τρέχον έτος το διαθέσιμο ποσό (300.000 €) έχει ήδη κατανεμηθεί για την κάλυψη δαπανών για ζημιές από πλημμύρες, μετά την έγκριση του Κεντρικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Εγχειοβελτιωτικών Έργων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Οικονομικών
-Γραφείο κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Θ. Παφίλη
5. Βουλευτή κ. Γ. Μαρίνο
6. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου